

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИКИ МЕНЕДЖМЕНТУ ОРАНІЗАЦІЙ

Joachimiaak Izabela

Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu, Polska

ISTOTA ADMINISTRACJI W UCZELNI WYŻSZEJ

Pod koniec XX wieku nastąpił szybki wzrost gospodarczy, którego głównymi siłami napędowymi były globalizacja, indywidualizacja konsumpcji, personalizacja produktów i usług, jak również rewolucja teleinformatyczna. Zmiany te wymusiły na współczesnych przedsiębiorstwach bycie bardziej elastycznym, dopasowanym do istniejących warunków oraz konkurencyjnym. Jednakże, aby firmy te mogły osiągnąć sukces, osoby kierujące nimi muszą w sposób racjonalny zarządzać jego zasobami, czyli posiadać najnowszą wiedzę dotyczącą teorii i praktyki zarządzania. Rolą współczesnego kierownika nie jest już wyłącznie szczegółowe planowanie, organizowanie, motywowanie i kontrolowanie, lecz również przewodzenie, którego wartość coraz częściej podkreślą R.W. Griffin [1]. Taka osoba powinna stwarzać warunki umożliwiające pracownikom wydobyć i wykorzystanie swojego potencjału, kreatywności oraz umiejętnego odczytywania zmian zachodzących w otoczeniu, aby można było osiągnąć wcześniej ustalone w organizacji cele. Zmiany w naukach o zarządzaniu zakładają również odejście od tzw. przestrzeni biurokracyjnej (dzielenie celów głównych na częściowe, tworzenie systemu koordynowania nimi i następnie nadawania im cech trwałości poprzez formalizację) do przestrzeni kombinacyjnej, która jest rozumiana jako umiejętność integrowania członków organizacji wokół jej celów [2].

Niewątpliwie specyficznym rodzajem przedsiębiorstw – w ostatnich latach – stały się uczelnie wyższe, które po roku 1990 otrzymały dużą autonomię i to właśnie ten fakt spowodował, że w następnych 15 latach odnotowano dynamiczny rozwój szkolnictwa wyższego – powstało wiele uczelni niepublicznych, które podobnie jak uczelnie publiczne zaczęły

zwiększać liczebność swoich studentów. Obecnie fundamentalnymi zmiennymi wpływającymi na uczelnie wyższe są: presja demograficzna i migracyjna (od roku 2005 liczba studentów ciągle maleje) oraz konkurencja. Uczelnie wyższe są to przede wszystkim instytucje funkcjonujące na styku sektora publicznego i prywatnego, które podobnie jak inne organizacje powinny skupić swoje działania na następujących obszarach: efektywne zarządzanie kapitałem ludzkim, zarządzanie wiedzą, rozwój technologiczny, centralna koordynacja zadań. Można zatem powiedzieć, że współczesna uczelnia wyższa, aby stać się liderem zarówno na rynku krajowym, jak i międzynarodowym racjonalnie musi wykorzystywać swoje zasoby, po to, by mogła konkurować z innymi uczelniami pod względem jakości oferowanych usług, jak również pod względem sprawności funkcjonowania. Tym samym oczekuje się od uczelni wyższych, aby zaczęły przejmować wzorce od instytucji prywatnych, do których należą: zastosowanie rachunku ekonomicznego przy podejmowaniu decyzji, wdrożenie systemu planowania, programowania, budżetowania, controllingu, a także wykorzystania nowoczesnych systemów i metod zarządzania [3].

Powszechnie uważa się, że istotną rolę w wyborze danej uczelni odgrywa wyłącznie jakość kształcenia. Niemniej jednak należy pamiętać, że jest to proces niezwykle dynamiczny i zależy od wielu czynników, tj. baza lokalowo-sprzętowa, programy nauczania, treści programowe, metody nauczania, kwalifikacji i umiejętności wykładowców, jak również od obsługi procesu administracyjnego. Bardzo często rola administracji w budowaniu sprawnego i dobrze funkcjonującego przedsiębiorstwa jest pomijana, a przecież już nawet z samej definicji słowa „administracja” (służenie komuś lub czemuś, niesienie pomocy, sprawowanie zleconych czynności działania, kierowanie powierzonymi sprawami wynika, że jej głównym zadaniem jest zapewnienie wysokiej jakości obsługi. Bez odpowiednio wyszkolonych pracowników administracyjnych nie byłoby możliwe zbudowanie prężnie działającej firmy. To oni są bowiem odpowiedzialni za prowadzenie przetargów zgodnie z wymogami prawnymi (zaopatrywanie pracowników w materiały biurowe, akcesoria

komputerowe, sprzęty laboratoryjne), obsługę i nabór studentów, obsługę audio-wizualną w trakcie prowadzenia zajęć dydaktycznych itp.

W związku z powyższym należałoby się zastanowić w jaki sposób – obecnie „skostniałe” środowisko administracji w uczelniach wyższych – należy odbiurokratyzować oraz sprawić by przepływ informacji między poszczególnymi komórkami uczelni był lepszy. W tym celu sugeruje się wprowadzenie znacznych zmian w kulturze organizacyjnej. Naczelne kierownictwo powinno być inicjatorem w kształtowaniu projakościowego klimatu w firmie, gdyż tylko takie podejście przyczyni się do zwiększenia satysfakcji klienta z obsługi, jak również usprawni procesy zachodzące wewnątrz firmy.

Literatura

1. Griffin R.W., *Podstawy zarządzania*, Wyd. Naukowe PWN, Warszawa, 2002.
2. Huczek M., Zarządzanie jako czynnik Rozwoju przedsiębiorczości, [w:] Rola przedsiębiorczości w kształtowaniu społeczeństwa informacyjnego, Ziolo Z., Rachwał T. (red.) *Przedsiębiorczość Edukacja*, nr 5, Wyd. Nowa Era, Zakład Przedsiębiorczości i Gospodarki Przestrzennej Instytutu Geografii Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie, Warszawa-Kraków, 2009.
3. Izdebski H., Kulesza M., *Administracja publiczna zagadnienie ogólne*, wyd. 2, LIBER, Warszawa, 1999.

Агапій Олександр

(науковий керівник: к.е.н., доцент кафедри менеджменту,
публічного управління та персоналу ЗУНУ Демків І.О.)

СТРАТЕГІЧНІ АСПЕКТИ УПРАВЛІННЯ СИСТЕМОЮ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я В КОНТЕКСТІ СУЧАСНИХ РЕФОРМ В УКРАЇНІ

Розвиток системи охорони здоров'я сприяє розвитку держави, її економічному розвитку, зростанню людського капіталу, а разом з тим зміцненню соціальної і політичної стабільності в державі. Формулюючи цілі та завдання, необхідно звернути увагу на поточний стан речей. Європейське регіональне бюро Всесвітньої організації охорони здоров'я характеризує сучасний стан здоров'я української